

CORAZ
LEPSZA

PRAGA-POŁUDNIE

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

JAKA PRZYSZŁOŚĆ
TERENU PO KLUBIE
SPORTOWYM „ORZEŁ”?

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

CORAZ
LEPSZA

PRAGA-POŁUDNIE

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

O CO PYTALIŚMY?

O CO PYTALIŚMY?

Wśród odzyskanych przez miasto i dzielnicę nieruchomości po RKS „Orzeł” przy ul. Podskarbińskiej 11 znajdują się m.in. zabytkowa hala sportowa z 1939 roku zaprojektowana przez Macieja Nowickiego i Zbigniewa Karpińskiego, a także pozostałości po zbudowanym w latach 70. XX w. torze kolarskim „Nowe Dynasy”. To ważne obiekty na mapie Pragi-Południe. Obecnie hala i tor są jednak w złym stanie technicznym, a teren wokół nich pozostaje niezagospodarowany.

Chcieliśmy dowiedzieć się, jakie potrzeby i oczekiwania wobec tego miejsca mają mieszkanki i mieszkańcy Kamionka, Pragi-Południe i całej Warszawy. Pytaliśmy również o możliwości i perspektywy przyszłego wykorzystywania tego terenu.

Teren po Klubie Sportowym „Orzeł” znajduje się w obrębie ulic: Podskarbińskiej, Stanisławowskiej i Mińskiej.

Na terenie znajdują się:

- modernistyczna hala sportowa Klubu Sportowego „Orzeł” – wpisana do rejestru zabytków,
- tor wyścigowy – wpisany w 2018 roku do gminnej ewidencji zabytków.

spacer z przewodnikiem, fot. Głos Ulicy

O CO PYTALIŚMY?

Autorami projektu hali z charakterystycznym sztyldem „Orzeł”, są światowej sławy architekt Maciej Nowicki (współpracownik Oscara Niemeyera i Le Corbusiera) oraz Zbigniew Karpiński (generalny projektant tzw. Ściany Wschodniej w Warszawie). Z kolei na użytkowanym przez 12 lat betonowym welodromie o długości 333 m, zaprojektowanym przez panczenistę i architekta Janusza Kalbarczyka, ścigali się tacy kolarze, jak: Czesław Lang, Mirosław Jurek czy Szymon Kornacki.

Najbliższa okolica obiektów przy Podskarbińskiej intensywnie zabudowuje się i rozwija. W ostatnim czasie przybyło tu kilka tysięcy nowych mieszkańców. W pobliżu znajdują się budynki administracyjne, a także instytucje kultury czy ośrodki sportowe i rekreacyjne. Nieużytkowanym od lat terenem interesują się środowiska sportowe (siatkarze, wspinacze, kolarze) oraz ruchy miejskie.

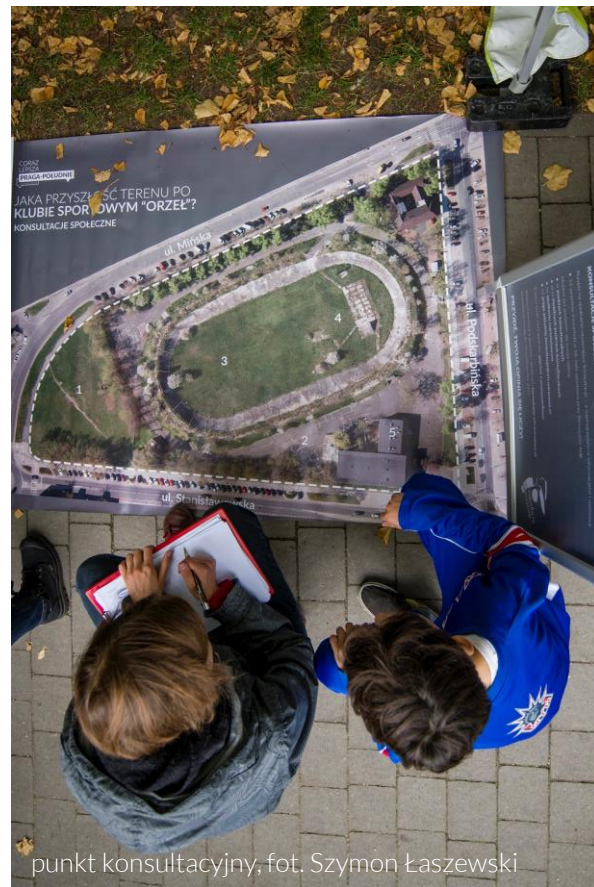
tor kolarski, fot. Głos Ulicy

ZALECENIA KONSERWATORA ZABYTKÓW

Postanowienie z kwietnia 2021 r. Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków określa w stosunku do przedmiotowego obszaru:

- Nakaz zachowania układu przestrzennego oraz charakterystycznych elementów toru kolarskiego Nowe Dynasy, w tym trybun i detali architektonicznych tj. schody, balustrady, elementy oświetlenia itp.
- Nakaz rewitalizacji zabytkowego obszaru z dopuszczeniem odtworzenia historycznych elementów wg pierwotnych wzorów
- Dopuszczenie realizacji nowej zabudowy o charakterze i funkcji sportowej, pokrewnej lub uzupełniającej istniejące zagospodarowanie terenów toru kolarskiego z dopuszczeniem funkcji pomocniczych i uzupełniających typu gastronomia, handel (sprzęt sportowy) itp., przy czym nowa zabudowa nie może zakłócać relacji przestrzennych i funkcjonalnych pomiędzy zabytkowymi obiektami
- Przeznaczenie obiektów zlokalizowanych w tym obszarze powinno być kontynuacją funkcji sportowej z dopuszczeniem funkcji pomocniczych i uzupełniających typu gastronomia, handel (sprzęt sportowy) itp.

W trakcie realizacji konsultacji społecznych na wniosek organizacji społecznych Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków rozpoczął postępowanie administracyjne w sprawie wpisania toru do rejestru zabytków.

punkt konsultacyjny, fot. Szymon Łaszewski

ZALECENIA KONSERWATORA ZABYTKÓW

Legenda:

Elementy objęte ochroną konserwatorską wg wpisu do Gminnej Ewidencji Zabytków

Elementy podlegające zaleceniom ochrony konserwatorskiej

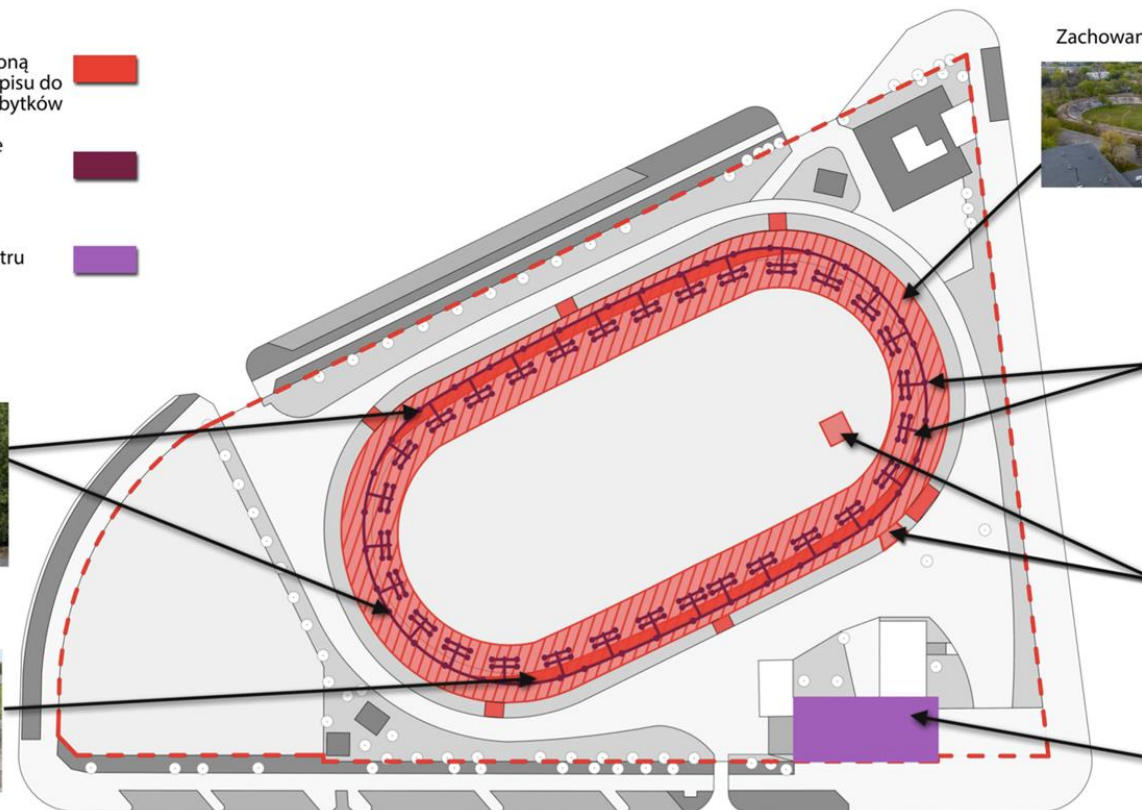
Obiekt wpisany do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków

Barierki wokół trybun

Trybuny- zachowanie fragmentów

Zachowanie geometrii układu toru

Lampy - zachowanie/ odtworzenie

Tunel - przejście pod stadionem

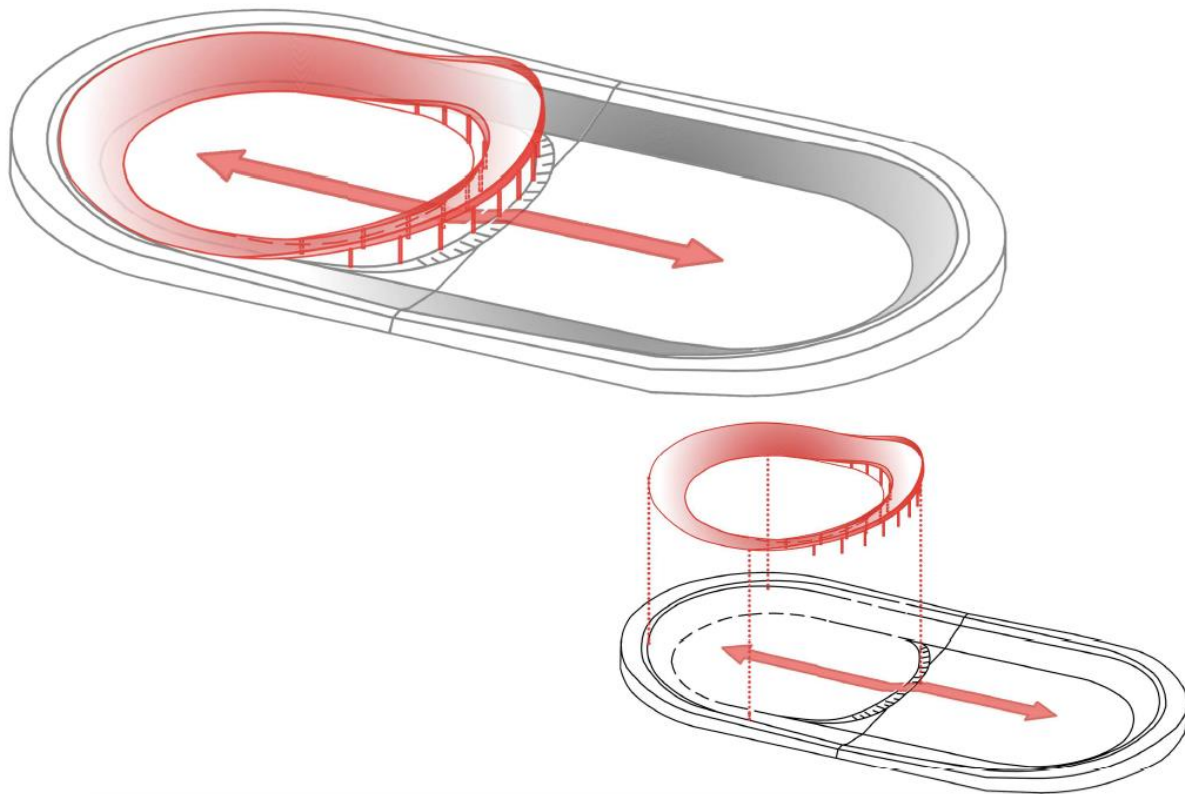
Hala sportowa

TOR KOLARSKI

Na rzecz konsultacji społecznych zarząd dzielnicy poprosił architekta Jakuba Wolnickiego o przygotowanie propozycji toru rekreacyjnego do jazdy na rowerach lub hulajnogach.

W trakcie konsultacji pytaliśmy respondentów jak oceniają propozycję zmniejszenia toru. Zamiast dotychczasowych 333 metrów pętla miałaby długość około 220 m. Dzięki wyniesionej konstrukcji możliwe by było wykorzystanie śródtorza.

JAK PYTALIŚMY?

W procesie zbieraliśmy informacje na różne sposoby.

Można było wziąć udział w spotkaniu otwierającym proces, podczas którego można było zadać pytanie burmistrzowi.

Zrealizowaliśmy dwa punkty konsultacyjne: jeden podczas pikniku międzypokoleniowego organizowanego przez Urząd Dzielnicy Praga-Południe w parku Józefa Polińskiego oraz drugi przy wejściu na teren dawnego KS „Orzeł”.

Trzy razy można było nas spotkać na terenie ulic. Szczególnie oblegany był mobilny punkt konsultacyjny na skrzyżowaniu ul. Mińskiej z ul. Podskarbińską.

Dla osób bardzo zaangażowanych został–również zorganizowany warsztat, podczas którego zostały przedstawione zebrane opinie i omówione trzy wątki w małych podgrupach tematycznych.

Dla osób, które nie mogły pojawić się na żadnym z naszych plenerowych działań uruchomiona była skrzynka mailowa. Opinie do 14 października można było przysyłać mailowo na adres: praga-poludnie.konsultacje@um.warszawa.pl.

punkt mobilny, fot. Głos Ulicy

CORAZ
LEPSZA

PRAGA-POŁUDNIE

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

KALENDARIUM

KALENDARIUM

- start konsultacji społecznych // 15 września 2022
- spotkanie otwierające // 15 września (czwartek) o godz.18, w hali sportowej OSiR-u przy Siennickiej 40B
- punkt konsultacyjny // 17 września (sobota) godz.14-18, w parku J. Polińskiego przy Szaserów 125
- mobilny punkt konsultacyjny // 20 września (wtorek) godz.13-16, w okolicy SP nr 255 przy Kamionkowskiej 36/44
- mobilny punkt konsultacyjny // 23 września (piątek) godz. 14-17, w okolicy ulic: Mińskiej, Dwernickiego, Podskarbińskiej
- punkt konsultacyjny // 25 września (niedziela) godz. 16-18, na rogu Podskarbińskiej i Stanisławowskiej
- mobilny punkt konsultacyjny // 28 września (środa) godz. 13-16, w okolicy ulic: Mińskiej, Terespolskiej, Stanisławowskiej
- spotkanie warsztatowe // 6 października (czwartek) godz. 18-20, w sali konferencyjnej przy Grochowskiej 262
- zbieranie opinii mejlowo // od 15 września do 14 października 2022
- zakończenie konsultacji społecznych // 14 października 2022

punkt konsultacyjny, fot. Urząd Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy

punkt konsultacyjny, fot. Urząd Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy

CORAZ
LEPSZA

PRAGA-POŁUDNIE

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

CO USŁYSZELIŚMY?

UCZESTNICY

Proces konsultacyjny cieszył się dużym zainteresowaniem. Wzięli w nim udział przede wszystkim mieszkańcy Pragi-Południe, uważający, że tereny po klubie „Orzeł” to ich sąsiedztwo.

Temat był interesujący również dla młodzieży. Aż jedna piąta naszych respondentów, których opinie zanotowaliśmy w formularzach to były osoby poniżej 18 roku życia.

Większość zapytanych osób miała wyrobione zdanie na temat tego, co według nich powinno się tam znaleźć.

punkt konsultacyjny, fot. Szymon Łaszewski

UCZESTNICY

Na spotkaniu otwierającym konsultacje było 120 osób.

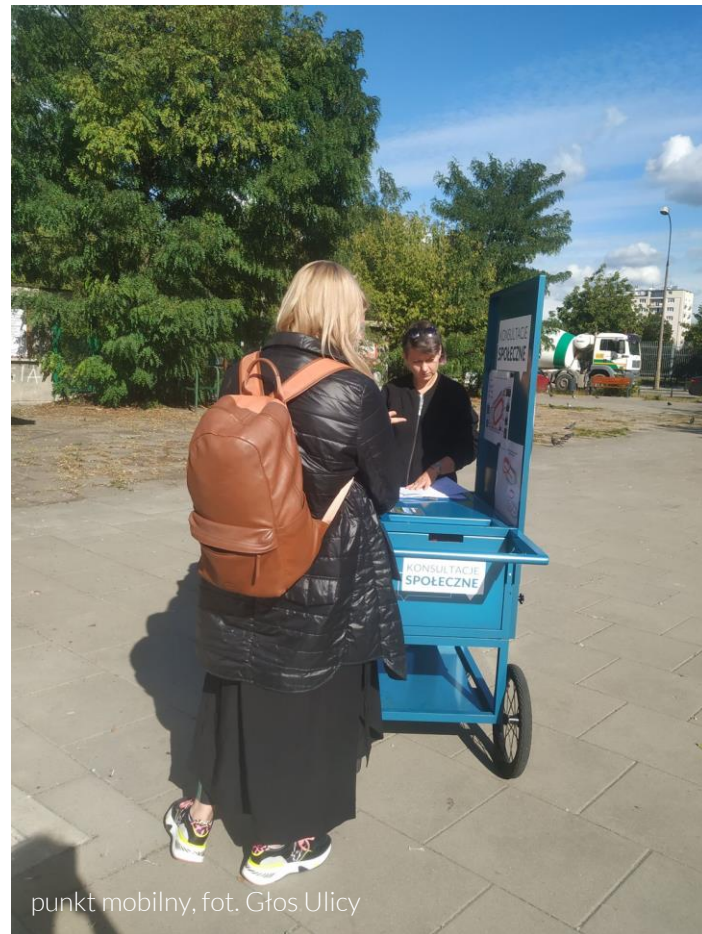
W formularzach konsultacyjnych z punktów mobilnych (z wózkiem konsultacyjnym) oraz w namiotach zebraliśmy opinie od 230 uczestników.

Mailowo swoje zdanie przedstawiło 299 osób.

Na warsztatach było 32 uczestników.

Odnotowaliśmy stanowiska mieszkańców, organizacji pozarządowych, ośrodków miejskich np. OPS, wspólnot, rad osiedla, radnych lub różnych klubów sportowych.

Mieliśmy okazję rozmawiać z: tyżwiarzami, hokeistami, rugbyistami, koszykarzami oraz rowerzystami.

punkt mobilny, fot. Głos Ulicy

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

Przy okazji konsultacji Urząd Dzielnicy Praga-Południe zorganizował trzy spacer z przewodnikiem, po zamkniętym terenie toru kolarskiego oraz jego otoczenia. Na pierwszy z nich zaproszeni byli przedstawiciele samorządu oraz radni dzielnicy. Dwa kolejne (11 i 25 września) były skierowane do mieszkańców Warszawy, a w szczególności Pragi-Południe.

Spacer dla mieszkańców cieszył się ogromnym zainteresowaniem. 11 września, mimo niesprzyjającej pogody, przyszły 72 osoby. Zaś 25 września, w słoneczną wrześniową niedzielę pojawiło się około 150 osób.

spacer z przewodnikiem, fot. Urząd Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy

OPINIE I POMYSŁY

Podczas rozmów uczestniczki i uczestnicy zwrócili uwagę, że okolica bardzo dynamicznie się zmienia. To znacząco wpływało na ich opinie. Mieszkańcy mają świadomość, że zmienia się profil społeczny, pod względem statusu materialnego czy wieku (coraz więcej jest młodych mieszkańców), a wraz z tym zmieniają się lokalne problemy.

Wiele osób podkreślało, że miejsce konsultowane powinno łączyć mieszkańców, dawać im przestrzeń do dialogu. Teraz dzielnica jest podzielona. Postulaty dotyczące integracji: nowych mieszkańców z rodowitymi rodzinami z Kamionka lub integracja młodych z seniorami były dla nich bardzo ważne.

Ze względu na intensywny rozwój dzielnicy mieszkańcy skarżą się na braki usług oświatowych (dlatego też niektóre osoby wskazywały w tym miejscu placówkę szkoły) lub kulturalnych. Część instytucji ich zdaniem jest przepełniona (Centrum Promocji Kultury) lub nie jest dostępna, a mogłaby pełnić funkcję animującą (Sinfonia Varsovia).

Z oferty OSiR korzysta mniej niż 24 % uczestników i uczestniczek konsultacji, ponieważ miejsce jest uznawane za niedostępne, zamknięte, niemiłe. W okolicy nie ma basenu, a Wodnik i Szuwarek są przepełnione. To bardzo doskwiera mieszkańcom, dlatego też postulat stworzenia basenu pojawiał się bardzo często.

Problemem Kamionka jest brak miejsc nieformalnych na spotkania sąsiedzkie (w budynku, na świeżym powietrzu). Nie ma w okolicy Miejsca Aktywności Lokalnej.

Konsultowane miejsce jest bardzo dobrze znane. Część osób opowiadało nam o swoim dzieciństwie na tym terenie, inni pracowali w tym miejscu. Młodzi ludzie interesują się historią terenu i znają bardzo dużo szczegółów i ciekawostek. Od lat wszyscy obserwują jak przestrzeń niszczeje, dlatego liczą na szybkie zmiany. Istotna jest dla nich historia miejsca, tradycje kamionkowskie.

SŁOWA, KTÓRE NAJCZĘŚCIEJ SŁYSZELIŚMY

Wyrazy ułożono alfabetycznie:

- basen – nie ma w okolicy basenu, Wodnik i Szuwarek są przepełnione
- drzewa – bardzo duża potrzeba wprowadzenia nowych nasadzeń na obszarze opracowania oraz pozostawienie istniejących
- lodowisko – w okolicy nie ma lodowiska, nie wszyscy korzystają ze Stadionu Narodowego
- odpoczynek
- park
- rekreacja
- rower – w rozmowach o historii miejsca oraz o sposobach spędzania czasu na tym terenie
- tor kolarski – w rozmowach o historii miejsca oraz o sposobach spędzania czasu na tym terenie
- zieleń/zielono – postulat dotyczący przestrzeni terenu po klubie sportowym, brakuje w okolicy zieleni, teren powinien być zielony

punkt konsultacyjny, fot. Szymon Łaszewski

CO CHCIAŁBYŚ/CHCIAŁABYŚ TU ROBIĆ?

Zdaniem uczestników konsultacji teren „Orła” powinien być miejscem, z którego można korzystać na różne sposoby. Ważne jest dostosowanie przestrzeni do wypoczynku oraz uprawiania sportu. Rozmówcy zwracali uwagę, że nie wszystkie aktywności muszą być zdefiniowane. Część z nich może być realizowana bez infrastruktury. Ważną cechą przestrzeni powinno być stworzenie miejsc do spotkań. Dodatkowym postulatem była możliwość wykorzystania miejsca pod różnego rodzaju wydarzenia: kulturalne, sportowe, indywidualne.

tor kolarski, fot. Głos Ulicy

FUNKCJA TERENU

W trakcie konsultacji społecznych uczestnicy zaproponowali, żeby teren pełnił następujące funkcje:

- rekreacyjna
- sportowa
- rekreacyjno-sportowa
- rekreacyjno-oświatowa
- mieszana (rekreacja, kultura i sport)
- oświatowa

Zdecydowanie najwięcej opinii dotyczyło połączenia kilku funkcji.

punkt konsultacyjny, fot. Urząd Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy

CO JEST DLA CIEBIE WAŻNE?

Wiele osób bardzo się cieszy, że mieszka w bliskim sąsiedztwie omawianego obszaru oraz dostrzega w nim potencjał na dobrą przestrzeń publiczną. W ramach konsultacji mieszkańcy wyrażali bardzo dużo nadziei, wiążących się z wizjami tego miejsca. Każdy rozmówca uznaje to miejsce za bardzo cenne, z gigantycznym potencjałem. Lokalizacja miejsca oraz rozwój komunikacji (metro) powoduje, że obszar był nazywany Centrum Lokalnym, które może być wizytówką dzielnicy. Unikatowość terenu to bardzo ważny temat dla rozmówców. Mowa tu o historii miejsca. Zwrócono uwagę na fakt, że nie ma takiego drugiego miejsca w Warszawie i trzeba na bazie tej wyjątkowości budować nową przestrzeń publiczną z welodromem i historią kolarstwa i dzielnicy w tle. W trakcie rozmów poznaliśmy wiele osób, które pasjonują się również modernizmem (hala sportowa).

Na badanym obszarze, w bezpośrednim sąsiedztwie terenu po klubie „Orzeł”, znajduje się cenne dla mieszkańców miejsce, potocznie nazywane „psią łączką”.

Na zagospodarowanie tego terenu były zgłaszane projekty w ramach Budżetu Obywatelskiego. Przyjęto się, że miejsce jest przeznaczone dla osób, które spacerują z psami. Odnotowaliśmy wiele obaw, że ten teren może zostać zabudowany lub przestrzeń, której funkcja obecnie jest społecznie akceptowana może być zmieniona (niezgodnie z potrzebami mieszkańców).

CO JEST DLA CIEBIE WAŻNE?

Dla wielu osób cenne jest każde drzewo rosnące na badanym obszarze. Uczestnicy konsultacji prosili, by zrobić inwentaryzację zieleni przed rozpoczęciem prac. Chcieliby, aby w przyszłym projekcie jednym z elementów była ochrona jak największej liczby istniejących nasadzeń.

Pojawiły się również postulaty dotyczące zachowania dzikości tego terenu, z naturalnie rozsianą, trwałą, wieloletnią łąką kwietną (na śródtorzu) z rzadko spotykanymi w Warszawie gatunkami (bodziszek łąkowy, chaber nadreński, czosnek winnicowy). Dzikość postrzegana była na różne sposoby: jako miejsce z bujną zielenią, wspierające bioróżnorodność oraz jako miejski nieużytek. Ten ostatni aspekt, w kontekście istniejącego stanu toru (nawierzchnia w złym stanie i wyrastające z niej młode drzewa) dla wielu osób był bardzo inspirujący.

warsztaty, fot. Szymon Łaszewski

DLA KOGO TEN TEREN?

W trakcie rozmów najczęściej słyszeliśmy stwierdzenie, że teren powinien być miejscem ogólnodostępnym, z bezpłatną ofertą. Część osób zwracało uwagę, że miejsce powinno mieć charakter dzielnicowy (przeznaczony sąsiadom i mieszkańcom Pragi-Południe). Jednak większość z uczestników i uczestniczek konsultacji stwierdziła, że chciałyby z tego terenu korzystać z rodziną, przyjaciółmi i psami (choć odnotowaliśmy też grupę osób, która chciałyby wprowadzić zakaz wchodzenia z psem).

Wiele osób (rodziców, dziadków) zwracało uwagę, że na terenie dzielnicy nie ma oferty dla młodzieży. Osoby związane z Kamionkiem od lat wspominały, że to miejsce było dla nich ważne jak byli młodzi, dlatego chcieli, żeby infrastruktura była dostosowana pod tę grupę wiekową.

Rozmówcy wyrażali również troskę o infrastrukturę i rozwiązania projektowe dostosowane dla seniorów.

spotkanie otwierające, fot. Urząd Dzielnicy Praga-Południe
m.st. Warszawy

DLA KOGO TEN TEREN?

Podczas konsultacji poznaliśmy różne środowiska sportowe (biegaczy, łyżwiarzy, hokeistów, rugbyistów, rowerzystów).

Przedstawiciele niszowych dyscyplin sportowych skarżyli się nam, że nie mają swojego miejsca w stolicy. Ich postulaty dotyczyły stworzenia przestrzeni do ćwiczeń/treningów na tym terenie oraz miejsca dla amatorów umożliwiające rozpropagowanie danej dyscypliny sportu. Uzupełnieniem oferty jest zapewnienie możliwości oglądania sportowców w czasie ćwiczeń. To również stanowi element promocji sportu.

punkt konsultacyjny, fot. Urząd Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy

CO ZACHĘCI I UŁATWI TOBIE SPĘDZANIE TUTAJ CZASU?

Ważne pytanie, w którym zebraliśmy bardzo dużo opinii.

Na rzecz raportu zrobiliśmy kwalifikację zebranych potrzeb:

- elementy małej architektury – ławki/solarne ławki, kosze do śmieci (segregacja), toaleta, poidelka, stoły (do jedzenia, gry), stojaki rowerowe, drążki do ćwiczeń, leżaki, hamaki, zadaszenie (cień!),
- elementy programowe – plac zabaw, siłownia plenerowa, bieżnie, pumtrack, łąka/ polana do swobodnej rekreacji,
- usługi – gastronomia (kawiarnia, cukiernia, restauracja, bistro, food court), wypożyczalnia sprzętu, sklep sportowy, komercyjne usługi sportowe (fitness, siłownia, basen), serwis rowerowy,
- charakter miejsca – dzikość, otwartość, inkluzywność, bez barier, z poszanowaniem historii, o nieformalnym charakterze,
- przyroda – różnorodna i bujna,
- miejsca dla zwierząt – psi park, karmniki, poidelka, budki dla ptaków
- elementy wodne – fontanna, tężnia, strumienie, kurtyny wodne, kaskady
- elementy zwiększające poczucie bezpieczeństwa – monitoring, ogrodzenie, oświetlenie, obecność innych osób,
- więzi społeczne – integracja sąsiedzka, wzmocnienie więzi sąsiedzkich, łączenie pokoleń.

OFERTA CAŁOROCZNA

Podczas konsultacji zadawaliśmy pytania dotyczące oferty całorocznej na terenie otwartym. Okazało się, że uczestnicy konsultacji widzą duży potencjał w naturze. Dlatego też oferta nie musi być zdefiniowana, bo przyroda zimą jest piękna i można ją podziwiać lub bawić się bez infrastruktury (po prostu spacerując lub w momentach bardziej zimowych – bitwa na śnieżki, orzełki, lepienie bałwana).

Część osób sądzi, że warto stworzyć infrastrukturę pod lodowisko (łyżwy, hokej, curling) lub ślizgawki (takie jak kiedyś). Jednak inni zwracali uwagę, że niedaleko jest Stadion Narodowy, gdzie zimą jest taka oferta, a koszty utrzymania lodowiska są bardzo duże.

Zastanawiano się również nad stworzeniem tras dla nart biegowych (ale podkreślano, że taką aktywność można realizować w bardzo ograniczonych warunkach).

Ważne jest, aby zimą i jesienią zadbać o bezpieczeństwo: oświetlenie, sprzątnięcie liści i śniegu z chodników, koksowniki (przy których można się ogrzać).

Atrakcją mogą być organizowane kiermasze noworoczne lub inne tymczasowe wydarzenia.

warsztaty, fot. Szymon Łaszewski

CZEGO NIE CHCĘ NA TYM TERENIE?

Zabudowa/betonoza

Uczestnicy konsultacji obawiają się, że w miejscu toru kolarskiego może powstać nowa zabudowa lub parkingi. Okolica od lat jest zabudowywana i brakuje w niej przestrzeni do spacerów. Wiele osób jest świadoma zmian klimatycznych, dlatego wśród swoich postulatów zgłaszali potrzebę zachowania terenów zieleni, które będą obniżały temperaturę otoczenia (zmniejszenie efektu wyspy cieplnej). Dlatego też wszelkie intensywne ingerencje dot. tworzenia nowej zabudowy, placów miejskich, dużych terenów wyłożonych kostką chodnikową były nazywane „betonozą”. Respondenci zwracali uwagę, że nie można na tym terenie budować obiektów kubaturowych, takich jak szkoła, hale sportowe, baseny, ponieważ cenniejsza jest tu przestrzeń otwarta i zieleni.

Przeinwestowanie

Obawy budzą też próby stworzenia miejsca ze zbyt bogatym programem. Wątek ten był bardzo mocno omawiany przy okazji propozycji skróconego toru kolarskiego („przeinwestowanie”), ale też nadmiernego nasycenia terenu w sprzęty. Wielokrotnie słyszeliśmy prośby o stworzenie infrastruktury podstawowej, skromnej. Niektórzy też zwracali uwagę, że nie trzeba w tym miejscu tworzyć placów zabaw lub psich parków, ponieważ w okolicy takie obiekty znajdują się w innych miejscach. Nie zalecano dublowania rozwiązań z innych parków lub skwerów.

Komercja

W tym temacie ważne jest uchwycenie dobrych proporcji. Komercyjna kawiarnia jest pożądana, ale nadmierne wykorzystywanie terenu pod komercyjne wydarzenia, które nie zawsze są szeroko dostępne nie są tu mile widziane.

CZEGO NIE CHCĘ NA TYM TERENIE?

Hałas

Bardzo ważny temat dla sąsiadów tego terenu. Wiele osób przychodziło do nas z prośbą o odnotowanie obaw związanych z organizowaniem wydarzeń kulturalnych lub sportowych, które mogą wpływać na ich jakość życia. Niektóre rozwiązania projektowe np. skatepark lub boiska sportowe również generują hałas, dlatego osoby, które mają okna swoich mieszkań skierowane w stronę tego terenu podkreślały, że obszar powinien pełnić inną funkcję – spokojnego miejsca. Ich zdaniem miejscem festynów i różnych imprez komercyjnych jest park im. Józefa Polińskiego.

Problemy społeczne

W tej kategorii mieszczą się dwa wątki: obawy o zawłaszczenie terenu przez konkretne grupy społeczne oraz o obecność osób w kryzysie bezdomności lub z chorobą alkoholową. Mieszkańcy nie chcą, żeby teren był dewastowany. Chcą w tym miejscu czuć się bezpiecznie i korzystać z niego o różnych porach dnia.

punkt konsultacyjny, fot. Szymon Łaszewski

HALA SPORTOWA

Hala sportowa, fot. Głos Ulicy

HALA SPORTOWA I JEJ PRZEZNACZENIE

Hala postrzegana jest jako miejsce z dużym potencjałem. Alternatywa dla terenów OSiR (przy ulicy Siennickiej). Zdaniem uczestniczek i uczestników konsultacji to miejsce powinno pełnić funkcję integracyjną. Powinno posiadać zmienny charakter, być otwarte na potrzeby mieszkańców, od sportowych po kulturalne. Najczęściej słyszeliśmy stwierdzenie, że w hali powinna mieścić się wielofunkcyjna sala lub Miejsce Aktywności Lokalnej.

W ramach rozmów pojawiły się również wizje wykorzystania tej przestrzeni komercyjnie. Część rozmówców stwierdziła, że miejsce powinno na siebie zarabiać i dbać o dobry poziom.

W budynku wiele osób wyobraża sobie miejsce pamięci/muzeum związane z lokalną tożsamością Grochowa lub Warszawy (przykładowe tematy: sport, historia, urbanistyka i architektura).

Dla hali najczęściej proponowano następujące rozwiązania:

- sportowe – siłownia, basen, spa (nowoczesna forma sanatoria – ze zdrowymi wodami i masażami), klub sportowy,
- kulturalne – kino, teatr, sala koncertowa, warsztaty, wystawy
- gastronomiczne – food court (tymczasowy, sezonowy lub całoroczny)

W przybudówce do hali sportowej wiele osób proponowało umiejscowić klubokawiarnię. Wskazywali lokalizację jako „łącznik” z terenem zieleni, z możliwością rozstawienia latem ogródka kawiarnianego.

NOWA ZABUDOWA

Podczas konsultacji odnotowaliśmy wiele obaw dotyczących nowych obiektów zabudowy na badanym obszarze. Dla wielu osób na terenie jest za mało miejsca na przyrodę, dlatego nie należy budować żadnych nowych obiektów. Inni uważają, że mogą w tym miejscu powstać obiekty towarzyszące zieleni, niskie, które będą mieć kilka funkcji:

- zaspokajanie podstawowych potrzeb: toaleta, gastronomia, wypożyczalnia sprzętu – dzięki czemu będzie możliwość dłuższego spędzenia czasu w przestrzeni publicznej,
- stworzenie Centrum Lokalnego – połączonego ze stacją metra – ważnej przestrzeni usługowej,
- stworzenie miejsca dla animatorów przestrzeni rekreacyjnej,
- bariera wyciszająca/odgradzająca od ulicy.

Wśród pomysłów pojawiły się małe pawilony wzdłuż ulicy Podskarbińskiej/Mińskiej lub w miejscu dawnej karczmy Rzym.

punkt konsultacyjny, fot. Szymon Łaszewski

UPAMIĘTNIE NIE I HISTORIA MIEJSCA

Hala sportowa jest zabytkiem architektury modernistycznej. Zaś tor kolarski, zwany Nowymi Dynasami, wpisany został do Gminnej Ewidencji Zabytków. Dla dużej społeczności ważne jest tworzenie nowej przestrzeni w odwołaniu do historii miejsca. Wiele osób stwierdziło, że może to być dobrym motywem przewodnim dla miejsca.

Co można upamiętnić?

- architekta hali i projektantów obiektu
- historię klubu sportowego
- historię miejsca – ogólnie
- przeszłość Kamionka/Grochowa

Nie dla wszystkich historia tego miejsca jest ważna. Inni stwierdzili, że w Warszawie dużo jest pomników i miejsc pamięci, dlatego też sam remont i rewitalizacja tego terenu jest już wystarczająca i nie trzeba nic robić na siłę.

W jaki sposób można upamiętniać?

- tablica na budynku
- wystawa (w plenerze lub w budynku)
- mural
- wydarzenie plenerowe
- rzeźby/kamień/popiersie
- muzeum/izba pamięci z makietami, zdjęciami, proporczykami, starymi obiektami
- motyw przewodni przy projektowaniu przestrzeni publicznych oraz usług
- nadanie imienia parkowi, drzewu, stacji metra lub obiektom: hali, kawiarni

OFERTA KULTURALNA

Oferta kulturalna zdaniem większości rozmówców nie musi być skonkretyzowana, ale może być potrzebna dostępna infrastruktura: miejsce spotkań, mała scena do swobodnego użytkowania.

Zwrócono uwagę, że w parku Józefa Polińskiego organizowane są festyny, jarmarki, duże i głośne wydarzenia i nie ma potrzeby powielania tej oferty na omawianym terenie.

Podmioty takie jak organizacje pozarządowe, Centrum Promocji Kultury i Sinfonia Varsovia, ZHP mogłyby pełnić rolę animatora miejsca. Jednak bardzo mocno wybrzmiały działania o charakterze integracyjnym, tworzone przez mieszkańców (na wzór Miejsca Aktywności Lokalnej).

Wskazywano nam dwa obszary działań integracyjnych: w budynku oraz w terenie. Zwracano uwagę na kameralność wydarzeń oraz żeby odbywały się w sezonie letnim.

Najczęściej uczestnicy i uczestniczki konsultacji proponowali organizację działań:

- kameralne: kino, teatr, koncerty, kabarety, stand-up, tańce
- warsztaty
- spotkania
- wymiennik/oddolne inicjatywy sąsiedzkie
- dla dzieci – różne oferty
- wystawy
- wspólne jedzenie – food truck

TEREN OGÓLNODOSTĘPNY

Wizja terenu wiąże się z jego dostępnością. Zdecydowana większość uczestników konsultacji stwierdziła, że chciałaby, żeby ten teren był bez ogrodzeń z możliwością wejścia z różnych stron. Wspomniano, że teren może też pełnić rolę skrótu (trasa dom-szkoła/praca).

Podczas konsultacji w ramach tego wątku wiele osób wypowiadało się na temat spójności i płynnych połączeń niektórych terenów. Zwrócono również uwagę, że teren powinien mieć zminimalizowane bariery architektoniczne (krawężniki, schody itp.).

Zdecydowana mniejszość naszych rozmówców proponowała, by częściowo ogrodzić np. welodrom lub cały teren i zamykać je na noc. Niektórzy uzależniali to od rodzaju wyposażenia. Sugerowali, że jeśli pojawią się cenniejsze elementy lub bardziej podatne na uszkodzenia, to wtedy warto zamykać je na noc.

Osoby, które proponowały zamykanie terenu, obawiały się:

- hałasu
- spożywania alkoholu
- zawłaszczania terenu

Proponowano dodatkowe zabezpieczenia, aby chronić zabytek oraz dbać o porządek:

- monitoring
- pracownicy ochrony

ZIELEŃ

Obecna na tym terenie zieleń (zarówno wysoka, jak i niska) jest przez mieszkańców postrzegana jako atut tego miejsca, a nie tylko przejaw zaniedbania. Mieszkańcy chcą nie tylko zachować jak największą liczbę drzew, ale także posadzić nowe, najlepiej od razu na tyle duże, żeby były widoczne i zapewniały cień. Respondenci wielokrotnie mówili o analizowanym miejscu jako o terenie o charakterze parkowym. Zgłaszali potrzebę wprowadzenia krzewów oraz innych form różnorodnej zieleni, która zapewni izolację od czynników uciążliwych, uczyni to miejsce bardziej atrakcyjnym oraz korzystnie wpłynie na mikroklimat (m.in. będzie oczyszczać powietrze, zwiększać jego wilgotność i obniżać temperaturę) i bioróżnorodność. Niektórzy nasi rozmówcy mówili o aranżacji rabat z kolorowych, ozdobnych roślin, widocznej zmienności sezonowej w kolorystyce nasadzeń.

trawnik, fot. Głos Ulicy

ZIELEŃ

Zdecydowanie częściej pojawiały się postulaty związane z docenieniem waloru „dzikiej” przyrody, z chęcią zachowania istniejącej roślinności o charakterze spontanicznym (pojawiały się pojęcia „czwarta przyroda” rozumiane jako miejsce, gdzie rośliny rosną bez ingerencji człowieka, „zielone nieużytki”).

„W stylu ogrodu angielskiego”, „nie od linijki” to sformułowania używane przez respondentów, które pozwalają zobrazować preferowany przez nich charakter roślinności. Według wielu uczestników konsultacji na badanym terenie sprawdzi się polana rekreacyjna przeznaczona do siedzenia, piknikowania lub dowolnego wykorzystania sportowo-rekreacyjnego. Wybrzmiała też chęć aranżacji łąki kwietnej, z dopuszczeniem zróżnicowania wysokości koszenia do potrzeb rekreacyjnych oraz do celów wspierania bioróżnorodności i zwiększenia walorów estetycznych terenu. Zieleń poza wymienionymi funkcjami jest postrzegana przez mieszkańców jako najlepsze tło różnych aktywności, które będą realizowane na tym terenie.

śródtorze, fot. Głos Ulicy

ZIELEŃ

Formy (wygląd)

- ochrona zieleni istniejącej
- dużo i różnorodna
- o charakterze parkowym, różne formy: nowe nasadzenia dużych drzew dających cień, kolorowe (ale mało wymagające) krzewy i byliny, rabaty, trawy
- polana, łąka kwietna do siedzenia i piknikowania
- dzikość / „czwarta przyroda” / zielone nieużytki jako walor
- rzadko wskazywano konkretne rozwiązania dotyczące stylu, wspomniano styl ogrodu angielskiego, kompozycja „nie od linijki”
- zmienne kolory w czterech porach roku

Rola (funkcja)

- izolacja (tłumienie hałasu, odgrodzenie od ulic)
- kształtowanie korzystnego mikroklimatu
- wspieranie bioróżnorodności
- jako tło do aktywności: piknik, odpoczynek w cieniu, czytanie książki, spotkanie ze znajomymi, do zabawy z dzieckiem, do zabawy z psem, do oglądania przyrody (np. ptaków)

TOR KOLARSKI

Ten temat budził najwięcej emocji. Mimo że w ramach konsultacji społecznych nie pytaliśmy o to, czy należy zachować/usunąć tor kolarski, zaobserwowaliśmy 3 grupy uczestników:

1. przeciwnicy zachowania toru – uznający tor za miejsce przeznaczone określonej grupie, zajmujący za dużo miejsca; przedstawiciele tej grupy nie uznają rekomendacji konserwatorskich
2. obrońcy toru – uznający tor jako ważny element historii, miejsce edukacji rowerowej dla każdego, przedstawiciele tej grupy chcą, żeby z tego miejsca korzystali wszyscy; uważają, że tor może stać się unikatowym miejscem i symbolem dzielnicy
3. osoby, dla których wytyczne konserwatorskie nie były polem dyskusji, naturalnie wkomponowali swoje propozycje w teren; osoby te charakteryzowały się dużą kreatywnością, wskazywały, jak można dostosować tor do różnorodnych potrzeb rekreacyjnych.

Propozycje, jak można wykorzystać tor kolarski:

- miejsce montażu zjeżdżalni
- miejsce wystaw plenerowych
- miejsce garażówek
- miejsce do spotkań i oglądania wydarzeń kulturalnych
- miejsce do zabawy dla dzieci – na sankach, na małych rowerkach lub innych sprzętach sportowych
- miejsce do opalania się
- miejsce do rysowania kredą
- miejsce do graffiti
- miejsce puszczania małych modeli

Pojawiły się też bardzo niszowe propozycje, np. żeby stworzyć park historyczny: grodzisko. Nasyp toru byłby elementem parku, wewnątrz mogłaby powstać wieża i osada historyczna. Nasyp toru przez wiele osób był postrzegany jako potencjał do stworzenia zielonych pagórków porośniętych ciekawą roślinnością, których stok mógłby służyć do zjeżdżania na sankach zimą.

PROPOZYCJA TORU ROWEROWEGO REKREACYJNEGO

Propozycja skróconego, nowego toru kolarskiego wzbudziła różne uczucia.

Pozytywne oceny:

- nawiązuje do historii miejsca
- uwolnienie II części śródtorza
- stworzenie strefy rowerowej
- dobry kompromis

Obawy:

- bezpieczeństwo/wypadki
- nadmierny hałas
- użytkowanie – czy na tym realnie będzie się dało jeździć, czy to jest rozwiązanie przystosowane dla amatorów i dzieci
- czy byłby ogólnodostępny

Negatywne oceny:

- nie dla takiej funkcji/nie dla rowerów/ welodromu
- nuda
- przeinwestowanie (za wysokie koszt budowy, eksploatacji i konserwacji)
- nie jest to coś niezbędnego
- rozwiązanie zrobione na siłę
- lepiej wyremontować istniejący tor
- aktywność tylko dla niewielkiej grupy osób
- propozycja jest nierealna, aby ją wykorzystywać społecznie, a geometria, nachylenie oraz długość toru nie odpowiadają przyjętym standardom
- uniwersalność – miejsce powinno być dostępne dla rowerzystów (od poziomu amatorów po profesjonalistów) oraz rolkarzy, skejtów, osób jeżdżących na hulajnogach

CORAZ
LEPSZA

PRAGA-POŁUDNIE

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

WNIOSKI I REKOMENDACJE

WNIOSKI

Mieszkańcy uważają, że teren obecnie „się marnuje”, a ma potencjał i chcieliby móc z niego korzystać. Większość osób jest zgodna, że funkcje, które sprawdziłyby się w tym miejscu to sport i rekreacja. Zdania dotyczące konkretnych rozwiązań są podzielone, jednak łączy je to, że oferta powinna być całoroczna i dostosowana do potrzeb różnych grup wiekowych. Ważna jest zieleń, której respondenci chcą dużo, z uwzględnieniem różnorodnych form. Większość osób odpowiadała, że na tym terenie nie powinno się stawiać nowej zabudowy, przede wszystkim mieszkaniowej, handlowej bądź parkingowej.

Różne środowiska sportowe, podobnie jak mieszkańcy, widzą na tym terenie potencjał. Dostrzegają możliwość wygospodarowania miejsca na aktywności takie jak jazda na rowerze, łyżwach, czy gry zespołowe.

warsztaty, fot. Szymon Łaszewski

WNIOSKI

Hala sportowa

Miejsce postrzegane jako przestrzeń do wykorzystania na różne sposoby, które zmienia się w zależności od potrzeb i pomysłów. Może być salą do uprawiania sportów, wydarzeń kulturalnych lub wystaw.

Wielofunkcyjność oraz dostępność to podstawowe potrzeby związane z tym miejscem.

Tor kolarski

Przestrzeń toru budziła dużo emocji. Istnieje wiele obaw dotyczących możliwości jej zagospodarowania, a opinie w sprawie przyszłej funkcji były zróżnicowane. Ważne jest kreatywne pokazanie, jak można to miejsce wykorzystać przy współudziale różnych grup społecznych. Powinno być ono ogólnodostępne i niewykluczające. Przez wiele osób traktowane jest jako symbol, wokół którego można zbudować niepowtarzalną przestrzeń, nie tylko w kontekście pełnionej kiedyś funkcji. Tor to ciekawa forma ukształtowania terenu, którą można wykorzystać, nadając jej nową funkcję (siedziska, platformy do siedzenia na różnych poziomach, zieleń zamiast betonu).

wózek konsultacyjny, fot. Głos Ulicy

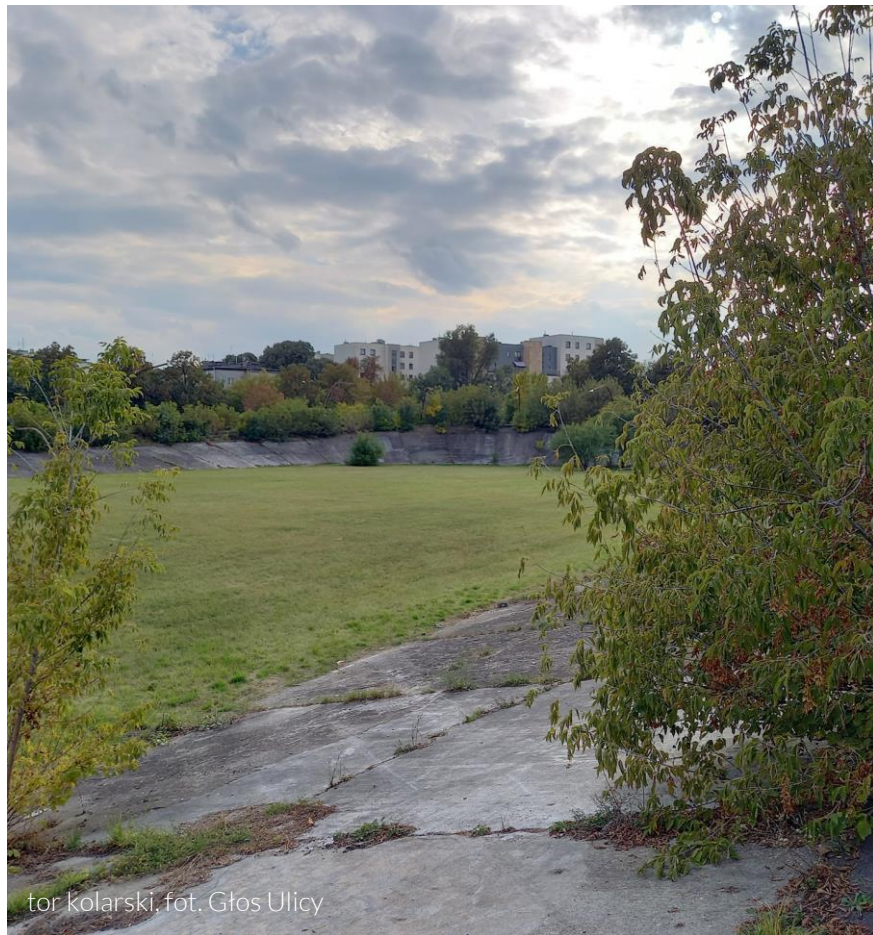
WNIOSKI

Skrócony tor kolarski (propozycja)

Proponowane rozwiązanie nie podoba się większości respondentów. Nasi rozmówcy mieli obawy o koszty realizacji i bezpieczeństwo potencjalnych użytkowników.

Zielen

To dla mieszkańców bardzo ważny temat. Oczekują zachowania roślin już rosnących oraz wprowadzenia nasadzeń o różnych formach i funkcjach. Mieszkańcy chcą by na tym terenie rosły duże drzewa, które dają cień. Zależy im też na wprowadzeniu nowej zieleni i jej pielęgnacji, by „nie uschła jak ta posadzona na łączce”. Ważne jest dla nich również wprowadzenie krzewów. Istotne jest też znalezienie balansu pomiędzy pierwiastkiem dzikości a walorami zieleni urządzonej. Wyraźnie wybrzmiała potrzeba zastosowania zieleni niskokosztowej pod względem pielęgnacji.

tor kolarski, fot. Głos Ulicy

REKOMENDACJE

- Udostępnienie terenu mieszkańcom Kamionka – powinien służyć lokalnej społeczności
- Funkcja terenu powinna być przede wszystkim rekreacyjno-sportowa, z zapewnieniem wielofunkcyjności, otwartości na różnorodne formy rekreacji
- Wprowadzenie nowego zagospodarowania z poszanowaniem zieleni istniejącej
- Uwzględnienie terenu rekreacyjnego dostosowanego do potrzeb różnych grup wiekowych
- Aranżacja polany rekreacyjnej na śródtorzu jako przestrzeni do swobodnych działań użytkowników, do korzystania na różne sposoby. Wskazane uwzględnienie ułatwień do gier zespołowych (np. słupki do siatkówki) oraz zaplecza, np. wypożyczalnia sprzętu
- Remont i modernizacja hali – dostosowanie do funkcji sportowych/kulturalnych
- Stworzenie miejsca kawiarni/klubokawiarni/Miejsca Aktywności Lokalnej, które będzie pełnić funkcję gospodarza, animatora oraz będzie miejscem spotkań mieszkańców

punkt konsultacyjny, fot. Szymon Łaszewski

REKOMENDACJE

- Nie jest rekomendowana budowa małego toru kolarskiego
- Opracowanie wygodnego układu komunikacyjnego, uwzględniającego tranzyt oraz spacer, wygodne dojścia
- Uwzględnienie elementu wodnego, wpływającego korzystnie na lokalny mikroklimat (np. tężnia, fontanna lub niewielki zbiornik wodny np. retencyjny)
- Zapewnienie dużego udziału zieleni, w tym dużych drzew, wprowadzenie krzewów oraz zachowanie i uwzględnienie „dzikości”.
- Wprowadzenie wielowarstwowej zieleni (drzewa, krzewy) izolującej teren od otaczających ulic
- Wykorzystanie roślin oraz rzeźby terenu jako rozwiązań poprawiających mikroklimat miejsca
- Wypracowanie rozwiązania nie wykluczającego korzystania z terenu użytkowników spacerujących z psami przy jednoczesnym zapewnieniu komfortu osobom wypoczywającym lub uprawiającym sport
- Uwzględnienie rozwiązań proekologicznych: jak najwięcej powierzchni przepuszczalnych, wykorzystanie wody deszczowej do podlewania (ogrody deszczowe zamiast typowych rabat)
- Zapewnienie dostępu do toalety publicznej
- Zapewnienie różnorodnych elementów umeblovania: wygodne miejsca do siedzenia dostosowanych do potrzeb osób w różnym wieku i o różnym stopniu sprawności, stojaki rowerowe, kosze, źródło z wodą pitną.

mobilne konsultacje społeczne, fot. Głos Ulicy

mobilne konsultacje społeczne, fot. Głos Ulicy

CORAZ
LEPSZA

PRAGA-PÓŁUDNIE

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

CO DALEJ?

CO PO KONSULTACJACH?

Dla władz Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy wszystkie zgłoszone propozycje dotyczące możliwości zagospodarowania terenu są bardzo istotne. Zostaną one wnikliwie przeanalizowane, a wybrane rozwiązania będą podstawą do przygotowania procedury konkursowej związanej z dalszą realizacją inwestycji. Prace te prawdopodobnie będą przebiegały wieloetapowo.

Istotne znaczenie przy realizacji dalszych działań będzie miało stanowisko Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków związane z określeniem szczegółowych zaleceń dotyczących przyszłości toru kolarskiego RKS „Orzeł”.

widok na stadion i śródtorze, fot. Urząd Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy

CORAZ
LEPSZA

PRAGA-POŁUDNIE

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

AKCJA INFORMACYJNA

AKCJA INFORMACYJNA

Akcja informacyjna była realizowana zarówno w formie papierowej poprzez plakaty, ulotki i zaproszenia oraz w formie elektronicznej.

Plakaty informujące o konsultacjach dystrybuowane były na terenie dzielnicy w budynkach mieszkalnych administrowanych przez Zakład Gospodarowania Nieruchomościami, jednostkach kulturalnych, szkołach, przedszkolach, bibliotekach, klubokawiarniach oraz w przestrzeni publicznej – na słupach ogłoszeniowych, na terenie ogrodu dawnego Klubu Sportowego Orzeł przy ul. Podskarbińskiej 11 oraz w sąsiadujących z tym miejscem parkach i skwerach.

Na ogrodzeniu dawnego klubu sportowego rozwieszono również dwa banery informacyjne.

W trakcie wszystkich wydarzeń konsultacyjnych rozdawano ulotki.

Dodatkowo informacja o konsultacjach zamieszczona została w prasie lokalnej.

Informacje dotyczące konsultacji w formie elektronicznej publikowane były na platformie Konsultacji Społecznych oraz na stronie internetowej Urzędu Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy oraz na profilach tych urzędów w mediach społecznościowych.

Zaproszenie do udziału w konsultacjach zostało wysłane do radnych dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, członków Rad Osiedli, członków Młodzieżowej Rady Dzielnicy, Członków Rady Seniorów, członków Dzielnicowej Komisji Dialogu Społecznego, Stowarzyszenia Architektów Polskich. Dodatkowo do dyrektorów południowoparskich szkół wysłane zostało zaproszenie do udziału w konsultacjach społecznych z prośbą o przesłanie przez dziennik elektroniczny do rodziców uczniów.

mobilne konsultacje społeczne, fot. Głos Ulicy

baner informacyjny, fot. Głos Ulicy

INFORMACJE

JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA:

Dzielnica Praga-Południe m.st. Warszawy

KONSULTACJE ZREALIZOWAŁY:

Głos Ulicy Ludwika Ignatowicz, Matylda Gąsiorowska, Maja Skibińska, Aleksandra Wiktorko-Rakoczy

EKSPERCI:

Milena Trzcińska, Michał Mioduszeowski, Łukasz Stępnik

ANALIZA ARCHITEKTONICZNA:

Jakub Wołnicki

PUBLIKACJA RAPORTU:

Grudzień 2022